

ข่าวเดือนการระบาดศัตรูพืชประจำสัปดาห์

กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กรมส่งเสริมการเกษตร

ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๙๐ ประจำวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐

ผีเสื้อมวนหวาน (Fruit Piercing Moths)

เดือนเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลในทุกภาคของประเทศไทย ในช่วงนี้ผลไม้หลายชนิดส่วนใหญ่ในอยู่ในเดือนเกษตรกรชาวสวนผลไม้ในเขตภาคใต้ เนื่องจากขณะนี้เริ่มพบผีเสื้อมวนหวานเข้าทำลายสวนผลไม้ จึงขอให้ชาวสวนผลไม้ในพื้นที่ หรือจังหวัดใกล้เคียงเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์ผีเสื้อมวนหวานอย่างต่อเนื่อง และหมั่นสำรวจสวนผลไม้อย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากผีเสื้อมวนหวานสามารถเข้าทำลายผลไม้เศรษฐกิจสำคัญหลายชนิด เช่น เงาะ ลำไย ลองกอง มังคุด ส้ม ส้มโอ โดยดูดกินน้ำหวานในผลไม้สุกเป็นอาหาร โดยผลที่ถูกผีเสื้อเจาะทำลายมักมีรอยเป็นวงสีน้ำตาลมีน้ำเยิ้มออกมาจากรอยเจาะ ต่อมาผลเน่าและร่วงลงดิน

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Othreis fullonia* Clerck

วงศ์ : Noctuidae

อันดับ : Lepidoptera

รูปร่างลักษณะ

ตัวเต็มวัยผีเสื้อมวนหวานเป็นผีเสื้อกลางคืนขนาดใหญ่ ปีกคู่หน้ามีสีน้ำตาลปนเทา ปีกคู่หลังมีสีเหลืองส้ม ขอบปีกด้านบนสีดำ และกลางปีกมีแถบสีดำคล้ายรูปพระจันทร์เสี้ยวข้างละ ๑ อัน ตัวเต็มวัยวางไข่เป็นฟองเดี่ยวๆ บนใบพืชได้ครั้งละประมาณ ๑๐๐ ฟอง ไข่ทรงกลมสี เหลืองเขียว ระยะไข่ ๓ - ๔ วัน ที่อุณหภูมิ ๒๘ - ๓๐ องศาเซลเซียส หรือสภาพอบอุ่น จากนั้นจึงฟักเป็นตัวหนอน ตัวเมียตลอดชีวิตวางไข่ ได้ ๗๕๐ ฟอง ตัวหนอนมีสีเขียวใส หนอนมี ๗ ระยะ เมื่อหนอนโตเต็มที่จะมีสีน้ำตาลปนดำ ด้านข้างของท้อง จะมีลายวงกลมสีขาวและส้ม นอกจากนี้ ยังมีจุดขาวแดงอมส้ม และฟ้าซึ่งเป็นจุดเล็กๆ กระจายอยู่ทั่วตัวระยะหนอน ๑๒ - ๒๑ วัน หนอนจะนำใบพืชมาห่อหุ้มตัวแล้วเข้าดักแด้อยู่ภายในระยะดักแด้ ๑๐ - ๑๒ วัน ตั้งแต่วางไข่จนถึงตัวเต็มวัยวางไข่ได้ ประมาณ ๓๐ - ๓๓ วัน

ลักษณะการทำลาย

ตัวเต็มวัยทำลายผลไม้โดยใช้วงปากที่แข็ง แทะเจาะทะลุผิวเปลือก และดูดกินน้ำหวานในผลไม้สุกเป็นอาหาร ผลที่ถูกผีเสื้อเจาะทำลายมักมีรอย เช่น ผลลองกอง เป็นวงสีน้ำตาล มีน้ำเยิ้มออกมาจากรอยเจาะ ต่อมาผลเน่าและร่วงลงดิน

กรมส่งเสริมการเกษตร แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

๑. สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยทุกสัปดาห์
๒. ใช้กับดักแสงไฟจากหลอดแบล็คไลท์ (Black Light) ในช่วงเวลาที่เหมาะสม ๒๐.๐๐ - ๒๒.๐๐ น.เป็นช่วงที่ตัวเต็มวัยออกหากินมากที่สุด ควรวางกับดักสูงจากพื้น ๑.๒ เมตร ใต้หลอดไฟวางถ่านน้ำมันหรือถาดบรรจุน้ำผงซักฟอก ให้ตัวแก่บินมาเล่นไฟตกลงมาจมน้ำตาย
๓. ใช้เหยื่อพิษ โดยเหยื่อล่อเป็นสับปะรดสุก ขนาดชิ้นหนา ๑ นิ้ว ชุบสารเคมี คาร์บาริล ๘๕% WP อัตรา ๕ กรัม ผสมน้ำ ๑ ลิตร แฉวนเป็นจุดๆ ในสวน จำนวน ๑ กับดัก ต่อ ต้นไม้ผล ๕ ต้น
๔. จับเก็บตัวเต็มวัยในเวลากลางคืน โดยใช้ไฟฉายส่องตามผล ซอผล เริ่มในช่วงเวลา ๒๐.๐๐ - ๒๒.๐๐ น.จะพบตัวเต็มวัยเจาะดูดกินน้ำหวานจากผล ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่แมลงไม่ทันระวังตัว สามารถจับได้ด้วยมือ และนำเก็บใส่ลงในขวดพลาสติกปิดฝา นำไปทำลาย
๕. วิธีการป้องกันผีเสื้อมวนหวานที่ดีที่สุด คือ การห่อผลด้วยกระดาษถุงปูน หรือกระดาษหนังสือพิมพ์ โดยการห่อเป็นรูปกรวยสามเหลี่ยม และเปิดที่ปลายโคนเพื่อเป็นช่องให้อากาศผ่านกันการเกิดผลเน่า
๖. ใช้กรงกับดักจับตัวเต็มวัย กรงกับดักเป็นกรงมุ้งตาข่าย ด้านล่างเป็นกรวยปลายเปิดเล็ก เข้าไปด้านใน มีแผ่นวางเหยื่อล่อด้านล่าง ใช้จับตัวเต็มวัยผีเสื้อมวนหวาน จะแขวนบนต้นสูงระดับเดียวกับผลไม้หรือวางบนขาตั้งสูงจากพื้น ๒๐ เซนติเมตร เหยื่อล่อเป็นสับปะรดสุก หรือกล้วยน้ำหว้าสุกงอม ต้องมีฝาปิดโดยปิดไว้หลวมๆ ให้ผีเสื้อมวนหวานดันเข้าไปในกรงกับดัก แต่แทรกดันออกไม่ได้
๗. การใช้แมลงศัตรูธรรมชาติ เช่น แตนเบียนไข่ทริโคแกรมมา มวนพิฆาต และมวนเพชฌฆาต เพื่อกำจัดไข่และตัวหนอนผีเสื้อหวาน

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร

เรียบเรียงโดย: กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

ภาพลักษณะการทำลาย
ที่มาภาพ : บริษัท ชดช้อย อกริคัลเจอร์ จำกัด

